По конфіскаті — другий наклад.

Ч. 74 (10.457). Львів, пятниця 3. квітня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.

Конто почт. щад. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Угорщині 5 пп. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Громадяне! Допоможіть голодному селу! Централя пожертв: Центральний Кооперативний Банк (Красвий Союз кредитовий) — Львів, Ринок 10. Число конта (книжочки) 14.000.

МУЗИЧНЕ ТОВ. ім. МИКОЛИ ЛИСЕНКА у ЛЬВОВІ.

Дня 2. квітня 1925 р. о годині 8. вечером

Саля Муз. Т-ва ім. М. Лисенка, Шашкевича 5,

:·: СОНАТОВИЙ ВЕЧІР :·:

ЕВГЕН ПЕРФЕЦЬКИЙ скрипак. *ТАРАС ШУХЕВИЧ* пяніст.

Білети по 4, 3 і 2 зол. в Книгарні ім. Шевченка, Ринок 10 — а в день концерту вечером при касі. 1664 1—1

Заходами Т-ва Допомоги Еміґрантам з України

1666 відбудеться 2. квітня в салі Народнього Дому 2—2

Великий Шевченківський Концерт

з участю Г. Боянсоглібської, М. Вороного, п. Дублянського, В. Кривоніжського проф. О. Мосвичева, бандуристів Д. Щербини, К. Мисевича та В. Гонти, Українського Нарди. Хору під дир. Д. Котка. Акомпаніямент О. Бобиневича. Удекорування салі О. Новжука, Р. Лісовського та П. Холодного. — Вступне слово д-ра Д. Донцова. — Початок точно о год. 8. веч. Білети в склепі „Нова Фортуна" (Руська 11.

Земельний голод.

Незвичайної остроти набирає на „кресах" земельний голод. Село дуситься на своїм клаптику землі, тоді як величезні поміщицькі латифундії простягаються від Карпат по поліських болот. В перших роках після світової війни, коли деякі селяне повернули з Америки з невиначною готівкою, морґ землі осягнув був нечувану ціну 400 до 500 долярів. А така ціна не стоїть ані в ніякому відношенні до вартости землі, ані не йде в ніяке порівнання з ціною землі навіть в найбільше перенаселених країнах. А все таки селяне платили кожну ціну за землю, щоби здобути хоч дрібну і незначну основу істнування.

Сьогодня така ціна, яку плачено з рр. 1919—1920, належить вже до легенд, хоч подача землі є далеко більша, а ціна значно приступнійша (пересічно 100 долярів за морґ). Селянин, навіть багатший чи тзв. „Американець" тепер не в силі зібрати 10 долярів, а не то сотні цеї вже значно здепреціонованої валюти. А про малоземельних і безземельних селян навіть не приходиться говорити. Вони не то неспроможні заробити який небудь гріш, але й не мають що в губу вложити. Думка про те, щоби під теперішню хвилю можна було розвязати наболілу земельну проблему старими способами, шляхом відплатної парцеляції, є тільки мрією святих доктринерів, „непоправних ідеалістів".

До них належать між иншими і творці польської конституції, яка не допускає переходу землі в селянські руки **без викупу**, без відповідної грошевої противартости. Тому й польський закон про земельну реформу з дня 15. липня 1920 р., закон, ухвалений під пресією розбурханих, рожевими мріями про землю розколисаних мас, піддержаний щодо своєї актуальности пошумом бурі зі сходу, закон, який несла на своїх багнетах червона армія, зближуючись поспішним маршем до Варшави, — навіть той закон сперто на суто власницькій, відплатній основі. Та скоро минула небезпека, земельний закон став мертвою буквою. Замісць наділу землею, хоч би шляхом відплатної парцеляції місцевого населення, наступила кольонізація української й білоруської національної території чужим елементом, і то всупереч постановам закону з дня 15. липня 1920 р., який допускає тільки **сусідську** парцеляцію.

Справді справу зі земельною реформою глибоко передумано. З одного боку вона мусить спиратися на обовязковій відплаті, а з другого селянство, головним чином українське і білоруське, є так знищене, що про спроможність купна землі на довгі—довгі роки навіть бесіди не може бути. А це значить, що земля, або й дальше залишиться за дотеперішніми власниками без огляду на всі паперові земельні закони і новелі до них, або місцеве селянство, поминаючи всі инші обставини й перепони, силою своєї економічно-фінансової безсильности буде виключене від участи в земельній реформі.

Так придумана є новеля до закону про виконання земельної реформи, внесена до сойму 16. лютого п. р. міністром земельних реформ Копчиньским.

Острота земельного голоду на „кресах" змагається з кожним днем. Та вона проявляється наскрізь пасивно, апатично, зрезиґновано. Прикро це стверджувати, а одначе сумним фактом є та обставина, що хоч селянство поквапно ловить кожне слово про землю, то непомітно ніяких зусиль поставити його у весь ріст на порядок дня. Бачучи безвиглядність і крайну розпучливість свого положення, селянство масово збирається покидати рідну країну, чи то шукаючи заробітку поза межами Польщі, чи то й не вагаючись на віки попращатися з рідною землею.

Так і йдуть вони в далекий, невідомий світ, втративши надію на можливість добуття землі, варстату праці і прожитку в рідній землі, йдуть на певну загладу, роблять місце чужим кольоністам і осадникам.

Але виною тому всьому не лише наші відвічні противники, але й ми самі, а в першу чергу наші політичні партії, з яких деякі стидливо ховаються зі своєю земельною програмою і витягають її на денне світло тільки в святочних хвилях, а другі таки не знають, на яку ногу ступити при розвязці земельної справи. Ця остання замітка торкається в першу чергу української народньої трудової партії, яка в останньому часі зовсім призабула на свою земельну програму. Правда, програма трудової партії виразно говорить про перехід землі на власність трудового селянства, але промовчує, яким чином має це статися: за викупом, чи без викупу. Крім того партія взагалі злоська влада заключила досі дві конвенції про доставу сезонових робітників з Францією (на рільні й копальняні роботи) і з Бразилією (на чисто невільницькі роботи на плянтаціях кави). Умови праці в тих країнах є крайно непригожі, пожива відвратлива, а заробіток нікчемний. На всім просторі нашої національної території увихаються агенти, які головним чином наших селян спрямовують на сезонову еміґрацію до Франції і Бразилії. Але рільні робітники з корінної Польщі, хоч ще нема відповідної конвенції з Німеччиною, без пашпортів переходять границю і там шукають заробітку. Таких робітників, що зі західних околиць Польщі, не без допомоги польської прикордонної сторожі найшлися на кращих заробітках в Прусії, є вже 16 тисяч. Загалом польський уряд післав вже за хлібом в світ за очі понад 250 тисяч здорових, сильних і проворних людей. А в тій страшній цифрі 250 тисяч нещасних заробітчан, по 200 тисяч Українців і Білорусинів.

жила до архіву поруч инших справ також земельне питання.

З цим нерішучим переступлюванням з ноги на ногу, з цею мовчанкою слід покінчити й у весь ріст — поставити земельну програму та піти в розбиті сумнівами, голодні на землю селянські маси.

Ф. Ф

Між монархізмом і республиканізмом.

Нові кандидатури на німецького президента.

На маргінесі статистичних даних про вислід перших президентських виборів у Німеччині роблять ріжні уваги на тему нинішніх політ. настроїв німецького громадянства й ставлять прогнози щодо рішаючих виборів, які відбудуться 26. квітня ц. р. Найбільш характеристичним моментом переведених виборів, це просто катастрофальна програна Людендорфа. Національні-соціялісти (Людендорфівці), до краю озлоблені, що покревний їм правий бльок Ярреса помістив на одній виборчій летючці карикатуру Людендорфа, як генерала на деревляному коні. Яскравим фактом є теж упадок комуністичних впливів у Берліні в користь республиканськодемократичних течій.

Тепер поміж республиканськими партіями йдуть жваві переговори щодо висунення до рішаючих виборів одного спільного кандидата.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 23 125 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Paokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 69 (10.445) z dnia 28. III. 1925 r. pod tytułem: 1) na stronie pierwszej, w kolumnie pierwszej i drugiej a) tytuł artykułu dalej ustępy b) między słowami: za wpływ a Perco c) znaczinnia a Wkinci, d) Wkinci, d) Grabakobo a Sekcja e) dywnoi a sekcji, f) uprawi a Niema, g) Pidkasza a Poklykanij, h) od słów a w dalszij oo końca tego artykułu. 2) „Szcze hirsze" w ustępach a) między słowami starosty a Wczora, b) szczo a tona, c) wirsty a Starosty, 3) „Nowynky" w notatce pod tytułem „Walytsia ministerstwo wnutrisznich sprawz" od słów Czy ne mais od końca tej notatki zawiera znamiona zbrodni ad 1) 2) i 3) z § 65 u. k., uznał dokonane w dniu 27. marca 1925 rpku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów, dnia 30. marca 1925.

Hawel

Пропонується утворити бльок всіх республиканських партій (соц.-дем., демократи і центр) під назвою „Державно-народній бльок". Гадають, що соціял-демократи, які зібрали для свого кандидата (Браунса) найбільше голосів по Ярресі (кандидаті правиці), відмовляться від своєї окремої кандидатури. В такому разі найбільше виглядів стати спільним кандидатом республ. бльоку мав би б. канцлер Маркс, лідер центра. Як що навіть кандидатура Маркса спричинилаб зменшення голосів соціялістів і демократів, що не хотіли б голосувати за кандидатом з клерикальною баварскою, то за те вона притягнулаб голоси клерикальної баварської нар. партії, що тепер голосувала за Ярресом. Таким робом республиканська кандидатура Маркса мала би запевнену рішучу перевагу. Однак з другого боку виринули поголоски, що правиця хоче зрезигнувати з кандидатури Ярреса і висунути кандидатуру популярного міністра райхсвері д-ра Геслера.

В такому випадку демократи найшлись би у дуже неприємному становищі, бо Геслер є офіціяльним членом їх партії; теж саме центр був би у клопоті, бо в попередньому обговорюванню цієї кандидатури більшість центровців висловлювалась дуже прихильно.

Як бачимо — вже нині твердити напевне, що другим президентом німецької республики буде такий то республиканський чи монархічний діяч — є ще грубо передчасно, дарма, що речинець виборів такий недалекий.

„Хожденіє в народ".

В московській „Правді" з 17 березня ц. р., органі ЦК. РКП. (Рос. Ком. Партії) находимо ряд статтей-звітів членів контрольної комісії ЦК. РКП. про результати контрольної роботи в Красногородській окрузі на Полтавщині. Комісія працювала в окрузі цілих два місяці, перевірила і обслідувала 29 партійних „ячейок", члени комісії скликували селянські сходи, заглядали навіть в селянські хати, приймали зажалення від населення, вели розмови з місцевими партійними діячами і результатами своєї роботи та своїми враженнями ділиться на сторінках центрального партійного органу. Варто й нам ознайомитись, як стоїть справа комуністичної організації в українському селі, як там почуваються комуністи, як вони „правлять".

Партійна організація в окрузі складається з кандидатів в члени партії. Скільки їх — цифр не подається. В наслідок провірки виключено 6 до 7 проц. Нечисленні повноправні члени партії, які працюють в сільских „ячейках", в більшій части люде зайшлі, ніякого звязку з місцевим селянством не мають. Комсомольська організація досить численна, в 76 „ячейках" начислюється 1.147 комсомольців, в тім 156 прц. жінок. Роботи серед жінок взагалі мало, ведуть її безпартійні селянки й учительки.

Комітети незаможних селян представляються маловартно. В деяких місцевостях незаможники виявили свою неорганізованість, на виборах виступали проти своїх же незаможницьких кандидатур. В одному селі з 120 організованих незаможників на вибори явилося всього 17 осіб, партійні „ячейки" слабо впливають на незаможників, організації незаможників є ізольовані від середняцьких верств села. Натомісць велику активність в порівнаню з незаможниками проявляють середняки.

При останніх перевиборах сільських рад селянство проявило велику активність. Які були висліди виборів — відомостей не подається, мабуть вони не дуже вигідні для комуністів, при сконстатуванню неорганізованости й ізольованости незаможників. Видно, що перевагу мали середняки з заможнійшим елементом села. Справоздавці говорять про випадки, коли „кулаки" виступали на виборах проти вчителів комуністів і не хотіли їх пускати до рад.

Хоч „ячейки на місцях користуються авторитетом", а „кермуючий склад в селянських організаціях хороший", — говориться в одній статейці, — але, як пише другий автор, „ячейки" в цілому й окремі їх члени слабо розуміють поставлені перед ними завдання і несеріозно відносяться до їх здійснення. Більшість ячейок рішення жовтневого пленума ЦК. (обличям до села!) прийняли „до відомости" і більш нічого.

Яким „лицем" ставляється до села місцеві комуністи, про яких уже знаємо, що вони переважно зайшлі люде, себто прислані з московських центрів і силою накинені на адміністраторів і просвітителів,— на це подається пару дуже яскравих фактів. Предсідатель одного районного комітету, діставши наказ на певний термін стягти з села певну суму податку, почав своє „урядування" о 12 годині вночі, підняв на ноги сонне село, тих, хто не мав чим заплатити, арештовував; одного арештованого, не дивлячись на жовтневе зимно, в одній сорочці гнали до місця арешту; він в дорозі застудився і в тиждень по цім помер, лишивши жінку і четверо малих дітей. Правда, ревного голову вищі власти усунули від урядування, але селяне те „урядування" собі запамятали.

В другім випадку голова сільської ради, наказавши на публичнім засіданню ради якомусь селянинові принести йому води, вилляв відтак його за те, що по дорозі дав напитися иншим селянам. Ображений не остався довжним і вилляв голову. В результаті — суд і за „образу представника влади" селянин дістав 6 місяців примусових робіт. Підчас виборів цього самого селянина позбавили виборчого права, як „ненормального"; лікарське свідоцтво, що він психічно нормальний чоловік — не помогло...

Навівши ці факти, автор статейки каже, що „серед сільских комуністів є ціла верства робітників, що цілком нездатна правильно проводити політику партії", що з таким „активом" зовсім неможливий "поворот" до села, про що рішила партія".

Річ ясна, скільки-б партія не „поверталась" таким „лицем" до села, село все буде від неї відвертатися, як відверталося досі, і комуністам нічого не лишається, як на своєрідний лад практикувати „хожденіє в народ", — здалека, звідтишка підходити до селян, щоб дізнатися, що вони думають і говорять, чого хочуть.

Одна статейка так і затитулована: „Большевистское хожденіе в народ". І подається приклад. Щоб дізнатися, що люде говорять, члени партії ходять по святах там, де багато людей збирається, встрявають в розмови, підслухують, а „потім роблять з цього висновки і подають їх секретарю ячейки".

Видно, що комуністи на селі дійсно є відірваним від села, чужим елементом, коли вони, подібно до інтелігентів-мрійників 70 і 80 років, мусять практикувати „хожденіє в народ", іменуючись при цім робітничою партією, яка править робітничо-селянською, отже народньою державою...

х.

Шкільний плебісцит.

Виказ посольських інтерпеляцій про надужиття властей.

Дня 19. березня пр. внесли українські посли слідуючі інтерпеляції:

1) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі відомих легіонів підписів на шкільних декларациях і тероризування українського населення. Подано 15 фактів яких надужить на Волині і Поліссю, а 6 фактів надужить в Галичині, а саме в селах і громадах: Білозірка, Шушкодичі, Грашківці, Ворсук, Очинківці, Вишгородок, Борки, Білокрачки, Кременецького повіта, Клевань, Новостав, Дикін, Сморжова рівенського повіта, Грабівці берестейського повіта, Бучнів, Смолянка тернопільського повіта, Станчиїв, Ладинці і Дусанів перемишлянського повіта, Висоцько нижне турчанського повіта, Лука мала скалатського повіта, Рибно косівського повіта і Кирилова ланцутського повіта.

2) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра освіти в справі надужить шкільного інспектора і учителя в самбірському повіті при переводженню шкільної акції.

3) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра освіти і внутрішніх справ в справі трусів і конфіскат декларацій державною поліцією в судовому повіті Тисьмениця.

4) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра освіти в справі зловживань шкільного інспектора в Старому Самборі з з окрема його жадання, щоби власноручність підписів стверджувати нотар.

5) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ в справі побиття громадянина Семена Панчишина в Звенигороді повіт Бібрка комендантом поліції Вартальским.

Дня 20. березня пр. вніс посол Сергій Козицький інтерпеляцію до міністра освіти і міністра внутрішніх справ в справі війта в Тучині рівенського повіта, який при легалізованню декларацій вимагає

КОСТЮМИ

Львів, пл. Марійська ч. 10.
МАҐАЗИН ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
Станислава Вронського Сини

Ж. ВОВНЯК. 20)

Шевченко й княжна Репніна.

У менеж цілком навпаки: — мені так легко кохатися, я почуваю в собі таку широку можність кохати, що її сталоб, здається, на всю вселенну, колиб уся вселенна була мила — але й те правда, що все окреме, святе зостається на дні душі для одного вибранця, перед котрим усеб инше блідніло, але хто цей вибранець? Вона призадумалася — серце забилося швидче й вона тихо вимовила імя Березовського! Ні, говорила вона далі, колиб він захотів, він міг би бути вибранцем моєї душі, але тепер напевно моє почування до нього ніщо инше як дружба: мені не потрібна його присутність, мені не потрібне його кохання — я хочу лише бачити його щасливим, славним, добрим — я почуваю, що моглаб любити його жінку: — ні, я люблю його як брата й слава Богу, що не инакше, він збоявся Софії, він мене не зрозумів! Софія сама прирівняла себе до дуже добре замерзлої ріки, котра бистро тече під ледом, і додам, що вона несе з собою золото, але не кождий зважується підождати, поки весняне сонце розтопить цей лід; Березовському, що судив про неї поверховно, робилося холодно, коли Софія касувала його одним словом, він не находився, й одинокий, що прагнув сонішного проміня, з дитинною нетерпеливістю він не потрафив підождати — хто знає, можеб ріка розтаяла — тут же навинулася так не в свій час Ольга з усією артилерією своїх поглядів, із усіма своїми манерами, й бідний добрий поет прийняв усю цю позлітку за золото, увесь цей фосфоричний блиск за справжній огонь і відтручений Софією, кинувся до Ольги, що його не огріє, але зопсує при помочи негідного свого брата. — О як йому помогти, він не повинен пропасти, не дурно Бог дозволив, щоб я його полюбила з усієї душі".

Цим кінчиться перша глава. На жаль друга глава не заховалася в цілости: бракує дечого в середині й кінця. Мотто другої глави характеристичне, а саме слова: „Что я вам сделала? любила". Починається друга глава так:

„На початку нашого оповідання ми представили Віру, як вона примушено всміхнулася, з зором повним темного вогню й глибокого суму; повернімся до цієї хвилини. — Вона нераз запримічувала з сумом, що Березовський мав велику схильність до вади, про котру розводився Язиков із такою сатанічною радістю. Це відкриття, що показувало їй Березовського з такого негарного боку, все таки не перемінило її доброго настрою до нього, але додало до радісного почування живої дружби — неспокійно-болюче почування жіночої дбайливости. Вона бачила Березовського над безоднею, вона чула, як холоднокровно люде, котрі не цікавилися дуже ні поетом ні поезією, одначе поза тим були розумними й гідними пошани, твердили, що коли Березовський не покине цієї погубної привички, то мусить конче через два роки згинути, себто позбавитися свого творчого таланту — одним словом спитися! — Від того часу, як думка про можливість такого нещастя поселилася в душі Віри, її життя було отроєне неспокоєм, усі її кревні та знайомі дивувалися переміні, що зайшла з нею, вона нікому не відкривалася, але що дня й ночи думала, як йому помогти. Молитвою! і вона гаряче молилася за нього, — але унесена то радісним живущим почуванням, коли вона бачила Березовського таким, яким вона його бажала завсіди, або розстроєна його частими упалками, вона безупинно переходила від світла до темноти, й спокій її душі нарушився до тієї міри, що вона не вміла більше молитися. Вона почала придумувати, як би спинити його на краю безодні, до котрої він так безтями наближався. Вона боялася його образити, боялася може, хоча не здавала собі з цього справи, видалити його на завсіди з села Луганова. Віра пожадливо шукала нової нагоди зблизитися з ним і не находячи її, вона зважилася сама створити цю нагоду. Не роздумуючи далі, з властивою їй нестриманістю та швидкістю, вона, не називаючи себе, написала повість свого життя й присвятила її Березовському, сподіваючися цим душевним дарунком привести його до довіря, до бажання зо свого боку відкритися їй в дружній розмові та вислухати її правдивих рад".

Тут і наведене оповідання княжни Репніної Дівчинка, де змальовані її настрої, переживання, почування й думки в часі коли вона мала 12, 18, 25 і 35 літ.*) У відповідь на оповідання, яке присвятила вона Березовському, Шевченкові, Березовський написав ось що: „Я як мистець, вивчений не горем, а чимось страшнійшим, оповідаю про себе людям, але оповісти те почування, котрим я тепер живу, все моє мистецтво на жаль безсильне й ні до чого! Я страждав, відкривався людям як братям і молив покірно хоча одної холодної сльози за море крівавих слів, і ніхто не кинув мені одної цілющої росинки в запеклі уста. Я застогнав як у кільцях полоза; він дуже гарно стогне, сказали —

„И свет погас в душе разбитой".

(Продовження буде.)

*) В додатку до цієї статті оповідання Дівчинки наведене в цілости з огляду на те, що княжна Репніна відогравала велику ролю в житті Шевченка.

час заплати податків і в справі наказного війта в Бушеві тернопільського повіта, який перевірює в декларацій слова „руські“ тяжі, щоби уневажнити їх.

Дня 20. березня внесли інтерпеляції:

1) Посол Підгірський і тов. до міністра внутрішніх справ в справі безправного арештовання 4 громадян-Українців в скалатському повіті в звязку зі шкільною акцією і в справі відмови леґалізації підписів війтами в численних громадах тернопільського повіта.

2) Посол Сергій Козицький і тов. до міністра внутрішніх справ і освіти в справі війта громади Боєчень повіт Дубно, який відмовується стверджувати власноручність підписів на деклараціях.

3) Посол Сергій Хрущький і тов. до міністра освіти в справі учительки Дідкової в Сколах, яка гонила шкільним дітям арештованням і укараннями, коли їхні родичі підпишуть шкільні декларації.

Дня 24. березня ц. р. внесено слідуючі інтерпеляції:

1) Інтерпеляція посла д-ра Дмитрюка і тов. до міністра освіти і міністра внутрішніх справ в справі відмови війтів громад ратаничицької і лищицької стверджувати власноручність підписів.

2) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ в справі терорізування українського населення державною поліцією в 4 громадах колонийського повіта в звязку з акцією підписування декларацій.

3) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і освіти в справі відмови війтів громад Білозерка, повіт Кременець і Обросини, повіт Городок Ягайлонський, стверджувати власноручність підписів, не оглядаючися, що в обох тих справах вже зношено інтерпеляції і інтервеньовано у віцепрезидента ради міністрів.

4) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі нестверджування власноручности підписів війтом громади Журавники, львівского повіта і недбалої поведінки старости в тій справі, не оглядаючися на слідство, яке переводив делеґат міністерства внутрішніх справ.

5) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі відмови війта гощанської громади, рівенського повіта, стверджувати власноручність підписів на шкільних деклараціях.

6) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі протизаконного поступування начальника суду в Микулинцях повіт Тернопіль, який заборонив судовій канцелярії леґалізування підписів.

7) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі фальшування в громаді Почаєві кременецького повіта громадським урядом шкільних декларацій.

8) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі відмови війта Борки кременецького повіта стверджувати власноручність підписів, не оглядаючися на інтерпеляцію внесену в тій справі.

9) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра освіти в справі надужить шкільних інспекторів в Дубні, Острозі, Кременці, Любомлі, Горохові, Ковлі і в Товмачі, які від кожного батька дитини вимагають індивідуального приношення шкільних декларацій.

10) Інтерпеляція посла з Українського Клюбу до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі насилування громадськими урядами громад Хомчів, Коритниця і Верба володимирського повіта шкільного закона.

11) Інтерпеляція посла з Українського Клюбу до міністра освіти в справі надужить шкільного інспектора у Володимирі.

Дня 27. березня ц. р. внесли українські посли слідуючі інтерпеляції:

1) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра освіти в справі надужить шкільних інспекторів в Кремінці, Дубні, Горохові, Ковлі, Острозі і Володимирі і безуспішности запоряджень департаменту загальних шкіл міністерства освіти в тій справі.

2) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі відмови війтів громад Ладичин повіт Тернопіль, Вишгородок повіт Кременець стверджувати власноручности підписів.

3) Інтерпеляція посла Сергія Хрущького і тов. до міністра освіти в справі протизаконного обіжника Ради шкільної повітової в Скалаті з дня 12-го березня ч. 893.

4) Інтерпеляція посла д-ра Дмитрюка і тов. до міністра освіти і внутрішніх справ в справі поведінки Карбовського в Городці кобринського повіта, який зачіпує родичів українських дітей до підписування польських декларацій.

5) Інтерпеляція посла Д-ра Дмитрюка і тов. до міністра освіти в справі непринимання інспектором шкільним в Бересті українських декларацій.

6) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра освіти в справі шкільного інспектора в Збаражі, який відказується видавати посвідку зложення декларацій і інспектовів в Луцьку і Горохові, які відказуються прийняти шкільні декларації.

7) Інтерпеляція посла Сергія Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ і міністра освіти в справі фальшування громадськими урядами в Шумську і Почаєві повіт Кременець підписів на шкільних деклараціях.

8) Інтерпеляція посла д-ра Дмитрюка і тов. до міністра освіти в справі надужить учителів Кобулів в Городці кобринського повіта, які вимагають, щоби батьки українських дітей підписували декларації з домаганням польської мови навчання.

9) Інтерпеляція посла Дмитрюка і тов. до міністра внутрішніх справ в справі терорізування війтом громади городецького повіта кобринського українського населення в звязи з вношенням шкільних декларацій.

10) Інтерпеляція посла А. Братуня і тов. до міністра внутрішніх справ в справі непринимання декларацій шкільним інспектором в Горохові.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Після вбивства в Стовпцях.

Родина застрілених Багіньского і Вечоркевіча звернулася до властей з просьбою видати тіла вбитих. Просьбу мабуть відкинуть, бо уряд мотивує це так, що оба вмерли як вяні. „Кур. Пор.“ повідомляє, що Мурашко був визначним членом ППП. у Новгородщині. Часописи повідомляють, що Мурашкові 29 літ. має 8-клясове образування. Останніми часами був старшим „пшодовником“ у слідчій службі команди поліції в Стовпцях. У вагоні, в котрім застрілив Багіньского й Вечоркевіча, був зодітий по цивільному. Старосту Зайончковского і поліц. асіранта Шишкевича, керовника ескорти, завісили в урядуванні за те, що позволили Мурашкові прилучитися до ескорти. Мін. Скшиньскі конферував із радянським послом Войковим у справі вбивства Багіньского й Вечоркевіча. Дня 2. ц. м. представник польського уряду зложить у соймі відповідну заяву в справі вбивства. Нарком загр. справ поручив послові С. Р. С. Р. у Польщі Войкову висловити польському урядові гострий протест і домагатися покарання винуватих. Роста повідомляє, що зараз як наспіла вістка про вбивство Баг. і Веч. улиці Мінська заповнили товпи народа. Будинок польського консуляту охороняв скріплений відділ поліції. В демонстрації взяло участь яких 16.000 люда.

Французька нота.

Нота, яку Франція має вислати до німецького уряду міститиме питання: 1) нім. уряд виявить недвозначно свої наміри, що відносяться до приступлення до С. Народів і зобовяжеться сповнити всі услівя, наложені на членів Союза, 2) означить ясно й недвозначно свої пляни в справі границь Польщі і Чехословачини. 3) Німеччина повинна виповнити недомагання в свому меморанді, зобовязатися до пошанування італійських і бельгійських границь, так як і французьких. „Пті Пар.“ пише, що союзники дадуть спільну відповідь на нім. предложення.

Хліборобський страйк.

Варшавські часописи повідомляють: З відділів союзів польських робітників приходять корисні вісти про страйк. У деяких повітах поліція агітує між робітниками, що не страйкували і грозять арештом. Обшарники не хочуть давати паші для худоби.

Замах на насл. Троцького.

Румунські часописи повідомляють із Одеси, що в хвилі як заступник голови III. інтерн. Уншліхт всідав до авта, ранений був тяжко кількома револьверовими вистрілами. Виновника зловили й на місці розстріляли.

Біржа.

Львів, 1. квітня 1925.

Амер. дол. 5·18 — 5·18½, канад. дол. 5·14¾, — 5·15, чеські кор. 0·15½, — 0·15¾, лей 0·02¼, —0·02½, франц. франк 0·27¼, — 0·27½, швайц. фр. 1·00 —1·01, анґ. фунт 24·50—22·60.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Що край то обичай.

Давна була небіжка Австрія! Сама холоднокровного німецького походження, хотла всіх і все перекабатити на свій лад. Найдужче їй було, чи якийсь там народ більше пяний або загонистий, чи якийсь край більше горячий і сонячний—все мусілоترимтися одного пояснка і одного закону. А ці пеяниця та закони були німецькі і гостечасто зовсім не підходили під повозу народів і країн.

Галичина в першу чергу болючо відчувала невгнесимі пута німецької формалістики. Людям не вільно було битися, сваритися і бешкетувати. А вже про крадіж, підпал чи розбій—то вже й балачки нема.

Але не тільки людей насилувала, правонські закони, вони вдалися і до природи. За часів австрійської окупації мусіло йти так весна, літо, осінь і зима. Кожна з пір року мала докладно зачеркнені функції і не могла від них відступати.

Правда, і люде і природа старалися вряди-годи виломатися з під ярма, але не були тільки відірвані випадки, які не входять в рахубу.

Зовсім инакше життя настало після щасливої смерти австрійської ц. к. окупантки.

Край і люде очуняли як після страшного кошмару.

Край зараз почав жити так, як йому було ліпше.

Переставив пори року в той спосіб, що ніхто не міг догадатися, що тепер властиво є весна, зима, літо чи осінь. Дощ і град падали собі, коли хотіли, а сніг і мороз мало коли показувався. Щойно тепер пізнали люде, що Австрія їх дурила, бо Галичина не є зовсім північною країною, а скорше подібна до Італії чи Мексика.

Всіх за природою пішли й люде. Вернув їм добрий гумор, фантазія і апетит.

Змінились часи, а з ними і все змінилося на ліпше.

Галактіон Чіпка.

УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА у ЛЬВОВІ

уладтовує

дня 4-го квітня 1925 р.

СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК

у салях „Нар. Дому“ год. 8. веч.

ПРОГРАМА:

Квіти щастя.

Характеристичні танці знаннія.

Шатра несподіванок.

Куплети на біжучі теми.

Комедія в 1-ій дії Б. Шоя:

ЯК ВІН ОБРІХУВАВ ТІ ЧОЛОВІКА

в перекладі Мих. Рудницького.

Артистичну частину програми виконає „БОГЕМА“

ДОБІРНИЙ БУФЕТ і МУЗИКА

Білети можна одержати раніше у Книгарні Наукового Тов. ім. Шевченка.

„Українське Товариство допомоги еміґрантам з Вел. України“.

З нагоди сьогоднішнього Шевченківського концерту, який улаштовує наддніпрянська еміґрація, хочу пригадати землякам-Галичанам про назвище в наголовку Товариство. Повстало воно у Львові кілька літ тому (в осени 1921 р.) в результаті „великого ісходу“ Наддніпрянщини по невдалій визвольної боротьби 1919—20 рр. Дві причини викликали оснування Т-ва: потреба помочі людям, що нараз опинилися без даху над головою й без засобів до життя, і потреба єднання. При видатній допомозі Галичан, особливо „Горожанського Комітету“, а потім еміґрантської секції при Комітеті „Голодний Україні“ у Львові, в значній мірі вдалося заспокоїти найнекучійші потреби голодної, безахистної й часто буквально обдертої еміґрації. Згодом на кріза минула, еміґрантська нужда втратила свій гострий, масовий характер, але, на жаль, злидні й досі не кидають нашої еміґрації — і досі багато людей бідує без притулку й роботи. По ліквідуванню згаданих вище установ еміґрантське т-во мусіло опертися виключно на власні сили, стало властиво т-вом взаїмної помочі. Але незасібна еміґрація очевидно неґодна дати собі ради своїми власними силами. В більшости своїй члени товариства не мають змоги заплатити й малої вкладки до т-ва. Тому Управа т-ва мусить докладати всяких зусиль, щоби хоч трохи збільшити його ресурси. Задля того ось уже 3-й рік видає вона календар-альманах „Дніпро“, чистий дохід з котрого йде на потреби т-ва, задля цього улаштовує різні вистави, концерти, як ось сьогоднішній, і таке инше.

Це щодо матеріяльної сторони. Але товариство чимало робить і для правної помочі і своїм членам і взагалі еміґрантам: обороняє їх перед властями, здобуває їм документи, чим нераз ратує їх від дуже дітливих неприємностей таких звичайних в теперішніх обставинах. Тому що у нім багато допомагали й допомагають Т-ву адвокати д-р Вол. Бачинський, д-р Лев Ганкевич і д-р М. Янкевич, за що їм незвичайно вдячна наддніпрянська еміґрація. Не забуває Тов. й про культурні потреби своїх членів, для чого заложило бібліотеку, яка має вже понад тисячу томів ріжних книжок і журналів, а також усі краєві українські газети. Льокаль Т-ва міститься при ул. Руській 3, III. пов. Там що дня від 10 до 2 дня та від 6—8 вечора урядує секретар Т-ва.

Всі ці потреби вимагають очевидно відповідних засобів. Це й примушує мене звернутися до цілого українського громадянства в межах Польщі з закликом допомогти Т-ву в його роботі, записуючися в спомагаючі члени. Місячна вкладка всього 2 зол. від особи.

З внутрішнього життя Т—ва треба відмітити отсе. 22. березня відбулися чергові загальні збори (річні), що вибрали нову управу, до якої увійшли: Вол. Дорошенко, Н. Дорошенко, В. Заваднький, І. Огієнко й А. Петренко (поновно) й Ф. Дудко, Р. Лісовський, Г. Одайник та Н. Хранко. До ревізійної комісії вибрано М. Корчинського, Я. Кругляка й І. Шимоновича. На засіданню своїм 24. III. управа вибрала з поміж себе нову президію Т-ва в складі: проф. І. Огієнко — голова, Р. Лісовський і А. Петренко — заступники голови, В. Хранко — секретар. Обовязки скарбника виконує один із заступників голови — А. Петренко.

В. Дорошенко.

НОВИНКИ.

— Конфіската. Вчорашнє число обмежала цензура надвох місцях у статті „Ревізії та арештування серед України“, у двох місцях статті „Позиція“ і в одній новинці „Фабрикація меморіялів“.

— Комітет Праці Краєвого Комітету допомоги „Голодному Селу“ на засіданні дня 30. березня доручив п. інсп. Ліщинському занятися збіркою в м. Львові.

— Primo Aprilis. Найкращий день для журналістів. Можна не думати, про що пишеш. Коли вишкариш якунебудь нісенітницю—на другий день осміяв свого пронизного контакта, що не зрозумів квітневого потеху. Є читачі та... журналісти, для яких цей день не минає ніколи. Є ті, які хронічно вірять в усе, або не вірять у ніщо. Коли щасливий наш співробітник Галактіон Чіпка міг бодай раз у рік, замісць фейлетону дати инше заголовок зі своїм підписом, щоби зробити своїм читачам несподіванку—більшість читачів добачила в цьому карнизну вину прокуратори! Всі звістки, які принесли часописи в дні 1. квітня, аж до найбанальнійших новинок про отроєння з козлиць, видались журналістові такими неймовірними як повідомлення урядовця адміністрації, що можна вже йти — брати місячну плату...

— Ще про новдім на львівській пошті. У понеділок переведено ще раз „льокальну візію“ на головній пошті у присутности всіх урядовців слідчої поліції та інсп. Лукомського. Візиті і ті, що сиділи в середині поштового возу. Мацільоні та Баліці, демонстрували ще раз, як трабіжники доковали нагану. З огляду на те, що оба останні знальовували сонну видиме і плутались їх арештували, як підозріних у змові з грабіжниками. Перед будинком пошти прохоруються тепер постійно два поліцаї.

НОВИНКИ:

Мішані хори:

Бортнянський: Вознесу тя Боже мой 1·20
" Блаженні люде відущі 1·20
" Коль возлюблена 1·20
" Концерт XXX Услыши Боже глас мой 1·60
" Концерт XXXIII. Всую прескорбна еси душе моя? 1·60
Верикінський-Степовий: Нар. пісні 1·00
Гайдн: До весни 1·00
Леонтович: Народні пісні вип. 5. 2·00
" " " 6. 2·00
" " 4·00
Кошиць: Весняки 2·10
" Українські колядки
Степовий: Українські народні пісні 1·00
Тележинський: Шевчика — Дзвони

Жіночі хори:

Кишакевич: Воскресні пісні на жін. хор 2·00
" Пісні підчас Служби Божої 2·00
" Все сильний Боже гимни наш.
" З плачем і стоном релігійні 2·00
Ярославенко: Ніч, до слів Черкасенка 0·50
Безкоровайний: Під весну, до слів Завадовича 1·00

Мужеські хори:

Ярославенко: Хай плачуть струни 0·60
" Пирова пісня 0·60

Сольоспіви з фортепяном:

Брамс Й.: (Я знов і ту сумний, 0·80, У тебе більш не бути, 1·20, Сум 0·80, Самотою в полі 1·20, У степу 1·20, На панталої 1·20, Відгук 1·20) З форт. комплет 7·60
Гайне Г.: (Золотими стежечками, Літній вечір, Місячне сяйво) 2·40
Безкоровайний: Чари ночі, з форт. 1·00
" І сад зацвів, з форт. 1·00
Чому з тобою ми не хвилі, дует 1·00
Кропивницький: Де ти бродиш моя доле? дует 1·00
Лисенко: Айстри, з форт. 1·00
" Гетьмани, з форт. 2·00
" Мені однаково, (на тенор) 1·00
Шуберт: „Гарна мельничиха", цикль з 20 вокесків 21·60
(випуски по 0·80, 1·20, 1·60)

Витяг фортепяновий з голосами:

Лисенко: Наталка Полтавка 5.00
" Різдвяна ніч, опера 21·00
" Тарас Бульба, опера 28·00
" Утопленка, опера 12·00
" Чорноморці, опера 6·15
Ніщинський: Вечерниці 4·00

Фортепян:

Безкоровайний: Боянистя, вальс 2·00
" Танець Німоси 1·00
" Хризантеми, циганський романс 1·00
Безкоровайний: Легні твори із тої гори, Ой під гаєм) 1·00

Цитра:

Безкоровайний: Вязанка, на цитру 1·00
" Незабудьма 1·00

Партитури на малу орхестру:

Старицький: Ой не ходи Грицю 5·00
" Ніч під Івана Купала 5·00
Стеценко: Як конбаса та чарка 4·00
" Бувальщина 5·00
Кропивницький: Невольник, драма 5 дій 5·00

Мельоденклямація:

Безкоровайний: Минають дні, поема Т. Шевченка 1·00

Куплети:

7 куплетів 2·00

Від 1—30 квітня для хорів і аматорських театрів при замовленнях від 50 зол. в гору даємо **15** прц. опусту і **оплачуємо кошта пересилки.** При замовленнях від 20 зол. в гору оплачуємо порто. На бажання висилаємо повний катальог нот. — Кромі українських нот маємо на складі всі чужі видання.

Найбільший склад нот.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка Львів, Ринок ч. 10.

— **Дорожнеча пашпортів.** Міністерство скарбу вилало доручення підвищити оплату за нормальний закордонний пашпорт на 250 зол., з кількаразовий на 750 зол. Крім цього змінено контролю над тими, що виїзджають за кордон, у першій мірі щодо їх податкових зобовязань.

— **Конституційні благодаті.** Маємо перед собою „реєстр карний", яким засуджено львівського пекаря Василя Добжинського на 24-годинний арешт або 5 зол. гривні, за „przekroczenie rozp. Min. Spr. Wewn. z 30. 9. 1857. Dz. pp. Nr. 193. poprzednio przez wywieszenie afiszów w języku ruskim (ukraińskim) zamiast w języku ruskim i polskim"... яких афішів? — на аматорську театральну виставу в селі Зігрію, (пов. Сяніх) улаштовану аматорами з Дубрівець руськиит.

— **Гебрейський університет.** Першу ідею заснування гебрейського університету в Єрусалимі підняв у 1882 р. бувший проф. математики в Гейдельберґу, Шапіро. Пізнійше живійше цією справою зайнявся Герцл. 5-ий сіоністичний конгрес у 1901 р. прийняв у цьому напрямку окрему резолюцію, а щойно 11-ий конгрес у 1913 році проголосив постанову основати університет, а в р. 1914 дотичний комітет купив для цієї мети на горі Гар Гакофім — дім Англійця сер Джон Грея Гілля. Перший основний камінь під будову покладено 24. марта 1918, ще при акомпаніяменті англійських та турецьких гармат. Університет стоїть на чудовім місці, звідкіля простягається прегарний вид на місто і на Йордан, з Мертвим Морем. Він ще не викінчений, бо начеркнений повний плян доповнення теперішнього будинку домагається величезних коштів. Покищо університет складається головно з інститутів, клінік та лабораторій, де витворюються ряди талановитих професорів. Працюють уже 3 інститути: мікробіольоґічний, хемічний та юдаїстичний. Хемічним проводить проф. в Гаазе — Фодор. Провідник мікробіольоґічного інституту ще не призначений. Юдаїстичний інститут має метою досліджувати гебрейську мову і инші споріднені з нею, далі жидівську літературу, історію, фільософію та етноґрафію. Бібліотека має нині поверх 90.000 томів і зростає щомісячно на 1500 томів; здебільша складена з давнів, її інспіратором є лікар Хазанович з Білостоку. Покищо університетом проводить центральний комітет спільно з академічною радою. До комітету входять: Айнштайн, Ахад-Гаам, сер Альфред Монд, Джемс Ротшільд, д-р Вайцман та инші.

— **Сензаційний процес.** У Парижі почався процес проти відомого франц. комуніста Садуля, бувш. капітана, що став пізнійше комісаром при совітських уряді і вернувся минулого року, одночасно з чотирьмаком совітського уряду Франціяю. Його обвинувачують у державній зраді — порозумінні з ворогом, на шкоду батьківщини. Акт обвинувачення покликує 18 свідків, між якими є бувші франц. амбасадори у Петрограді, — оборона покликує їх 40, між иншими: голову посольської палати Пенлеве, Раковського, Кайо, посів Бонкура та Бюшо.

— **Роковини Касанови.** 2-го квітня минає 200 літ від уродин автора відомих „Спомінів" Джованні славного з свого бурхливого життя, переповітного мандрівками та пригодами. Він знав майже всіх славних людей своєї доби: Руссо, Вольтера, Фредерика II., Катерину II., папу Клементія XIII. Це був один з найбільших авантурників і неспокійних духів, який кидав у собі хист музики, дипльомата, жонглера, підприємця і письменника. Його спомини мають велику літературну та історичну стійкість як малюнок великосвітського життя з XVIII століття.

— **Сонатовий вечір.** Пригадуємо всім любителям музики, що завтра відбудеться концерт відомого скрипача п. Р. Перфецького і піяніста Т. Шухевича, які склали незвичайно добірну програму, що вперше буде в нас виконана і сподіємось, що стане справжньою насолодою всіх знавців і аматорів.

— **„Свобода" ч. 14** містить: За панування та істування. — Видержати до кінця! — Вісти про зарібкову еміґрацію. — Рільничий стовпик в Польщі. — Як я шукав роботи в Арґентині, оповідання. — Конкордат та инші реформи. — Польські гроші і заграниця. — Процес „басавабіців". — З патріотичного обовязку. — По широкім світі. — Новинки. — Просвітний рух в Пенсільванії. — Росія в цифрах. — Голодомори. — Ограблення почти у Львові. — А преці зрозумів. — Дописи з краю. — Відділ правної поради.

— **З Муз. Тов-а ім. М. Лисенка** інформують нас, що пошановані поголоски, немов би Сонатовий вечер тогож Товариства, назначений на день 2. квітня ц. р., зістав вілложений — є неправдою — Концерт відбудеться, як було заповіджене. 1—1

У. С. Р. Р.

Вистава літератури про продуктивні сили України.

Влаштовану Управою Всенародньої Бібліотеки у Київі виставу літератури про продуктивні сили України відвідало за два тижні 5.419 осіб, в тім 59 ріжних екскурсій, в складі від 12 до 70 осіб. На виставі було показано понад 2500 експонатів — книжки, діяграми, картограми, плякати і т. п. Підчас вистави відбувся 19 лекцій на ріжні теми економічного життя України, які збирали 400 до 500 слухачів. („Б." 5. III.).

„Новий побут".

Г. Дніпровець, обговорюючи в „Більшовику" з 5. III. справу „Нового побуту", ілюструє його наростання цифрами свящних хрестин, похоронів і шлюбів в однім, невазвнім чомусь по імени, губерніяльному місті. Отже в цім місті в часі від 1. жовтня 1923 р. до 1. жовтня 1924 р. зареєстровано 386 випадків нехрещення дітей на 1501 всіх народжених дітей, або 24 проц.; 460 цивільних похоронів, на 1026 всіх померших, або 49 проц., і 299 цивільних шлюбів, на 627 всіх шлюбів, або 50 проц.

Памятайно: Рідна Школа — це наша родина фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

З листів до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Будьте ласкаві на сторінках Вашого щоденника помістити отсю мою замітку:

Дня 25. березня ц. р. відбулися Загальні Збори Кр. Союза Ревізійного, на яких переведено вибір 12 членів Ради Союза. На жаль, на зборах не запропоновано і не вибрано до Ради ані одного селянина, бо „не було місця". Таким чином — понад 100 селянських кооператив не має ані одного свого безпосередного представника, а зате кооперативна надбудова Центросоюза має аж трьох представників (2-х з вибору і 1 відкритий.)

А сталося це тому, що селяне не були приготовані на такі несподіванки. Замісць самим зорганізуватися і постоити за своє право, селяне довірили свої повноваженя чиншим чинникам, які зігнорували селянство, основу і силу кооперативної організації. Поведення і вияснення тих чинників було крайно безцеремонне і разячо протидемократичне.

І тут ясною є тенденція тих чинників. Ще на попередній Раді представники Повітових Союзів і Центросоюза намагалися скинути з себе обовязок плачення вкладок, перекидаючи їх виключно на кооперативи першого ступня (селянські). На зборах знов виринула ця справа. І хоч кооперативам другого ступня й Центросоюзові не вдалося перевести цеї постанови, то вони порадуть собі в той спосіб, що вкладок не заплатять і опісля скажуть собі вліпсати, як це сталося частково за минулий рік.

І тут знов топчеться найважнійший демократичний принцип: рівність. Та ми, селяне, не повинні таким поведенням деяких чинників зражуватися, тільки працюймо подвійно, виповняймо свої обовязки супроти своїх установ, але й організуймося та користаймо з прислугуючих нам прав. І не шукаймо „кураторія", бо тоді все піде манівцями.

Останні загальні збори Кр. Союза Ревізійного були доказом нашої селянської незорганізованости. Рівночасно вони виявили, як при недостачі організованости кількох людей може робити, що захоче. Там бачилось, як легковірним є українське селянство і як далеко зайшла поведінка супроти селянства.

Микола Кузьмин,
селянин з Озірної.

Озірна, 26. березня 1925.

Зі спорту.

Надзвичайні Загальні Збори

Українського спортового Тов-а „Україна" відбудуться дня 8. квітня ц. р. в домівці Сокола-Батька (вул. Руська ч. 20) о год. 6. веч. зі слідуючим порядком денним: 1) Зміна статута, 2) Внесення і інтерпеляції.

ЗА ВИДІЛ:

Інж. О. Васюта, голова. *В. Решетилович,* секретар.

Посмертні згадки.

Дня 9. березня ц. р. помер в Медвежі біля Дрогобича **Кавалер Кобзинський,** державний лісничий, вязень зі Стрия у львівських „бриґідках", та Домбе з року 1920. — Була це людина щира і чесна, вірний син своєї Батьківщини, певний гомадянин, та тихий і незамітний робітник суспільної праці. Ціла Долинщина знала Покійного з його діяльности, та його доброти: особливо підчас світової війни нікому не відмовив своєї помочі. За свою учинність збирав, як це звичайно діється, замісць вдячности, лише клевету і зневагу. В маю 1919 р. наслідком научених доносів посипались на нього ревізії й переслідування. Йому заборано все, що лише колинебудь могло бути „військове" — почавши від худоби, а скінчивши на білизні і конфітурах. Вслід за тим арештовано Покійного і відставлено до стрийської тюрми де переходив тяжкі хвилі нічних „допитів". По стрийській тюрмі, та львівських „бриґідках" лістався на Домбе, де пересидів 9 місяців. Побої та тяжка тюрма зломила залізне здоровля.

З Долинщини перенесено Покійного до Медвежі. Тут не тільки не вернув до здоровля, але і втратив апетит. У ваши раз в лісі на зрубане дерево побився тяжко і набрався довготревалої, тяжкої нервової хороби. За короткий час побуту в Медвежі зєднав собі Покійний загальну любов і пошану, а доказом цього був Його величавий похорон. Не зважаючи на дуже погані дороги і лиху погоду, зійшовся весь нарід з Медвежі і околичних сіл, щоби належною честю в останнє попращати вірного сина й нещасного мученика.

Уродився на Гуцульщині серед зелені смерічок, а не дочекавшися лучшої долі для свого народа — заснув в 47. році життя і поховали Його в могилі коло церкви в смеречковім гаю. В. И. П.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор Д. Котка.

Пятниця 3.IV. м. Львів.
Субота 4.IV. м. Перемишль
Неділя 5.IV. м. Перемишль, 1230 10—?

Український львівський театр ім. Стадника. 1—2

Бібрка: 1. квітня „Баядера", оперета, 2. квітня „Добродійка Зузанна", оперета, 3. квітня „Пмста Лиліка", оперета.

Львів: 4. квітня попол. 4. год. „Палиноода"; вечером 7·30 год.: Премієра Новійка: „Дні нашого життя". 5. квітня попол. 3. год. „Ноктюрн" і „Горе бабіям", вечером 7·30 год. „Нема теща" (Анонім).

Позір Калущина! Шевченківське свято силами „Калуського Бояна" при співучасти пянистки Вп. проф. Ольги Октеської зі Стрия і співака медіоляньскої оперн Вп. М. Гошинського в салі Народного Дому у вівторок на Благовіщення дня 7. квітня 1925, год. 8. вечером. 1680 2-2

Дрібні оголошення.

ХТО з товаришів-правників-абсольвентів в Празі хотів би заступити мої справи на українському університеті і в тій цілі за добру винагороду зі мною перепиватися, заволить написати на мою адресу Яремич. Іван, Битьків, Галичина. 1704 2-3

ДОКТОР ПІАВ, літ 26, з браку знакомства навяже переписку з інтелігентною, гарною і заможною панною в матримоніяльній цілі. Неаповіні зголошення до Адміністрації „Діла" під „Правник". 1695 2-2

КАНҐАРІЇ чорний **140 шир.** для Впрено, добих **Отців,** першорядний бельгійський матеріял лише **зол. 12** метер. Заміснені замовлення та післяплатою. Фабричний склад сукна С. Львів, Казимирівська 5. 1709 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

МУКА НА СВЯТА

Споживча Кооператива

вул. Вірменська ч. 19.

(ріг Гродецьких)

поручає по конкуренційних цінах всілякі роди заграничної і краєвої муки та ріжні хлоп. Для гуртників і консумів більший опуст. Замовлення від 100 кг. висилається додом. 1659 2—2

НА СВЯТА!

поручаю знамениті Лисинецькі дріжджі по фабричних цінах. Замовлення з провінції полагоджую почтою або залізницею. Купцям значна знижка.

С. ФРЕНКЕЛЬ

Львів, вул. Жовківська 28.

1683 3—3 Час. Тел. 18-57.

Всілякі золотничі реперації виконується старанно тільки **у МАНДЛЯ, Коперника 14.** 1567

фортепяни, піяніна, фісгармонії дешево і на сплатами. Цінники до диспозиції. Тел. 20—45.

КОНРАД КАІН і СИН

Львів, Коперника 16. Лише 1-ма фабрикати.

1584 10—10

За редакцію відповідає О. Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.